

א) [מוספתא פי"ב], ב) [מוספ' קדושין פי"ה ע"ש], ג) [לעיל טו: מה: קדושין ע"ג, ד) [מוספתא קדושין פי"ה], ה) [כתובות פא: קדושין סה:], ו) [גיטין לט: ב"ק י"ג, ז"ב סת. ק"ג], ז) גיטין מז: [תמורה ת.], ח) [ויקרא כה: ט] ט) ז"ל אחיו, י) [וע' היטב מוס' לעיל סג: ד"ה והשאלה].

גליון הש"ם

תוס' ד"ה מני ובי' דלא ספקה דעתה ובי' וכ"כ הרשב"א ב"ב ד' ק"ח ע"א ד"ה וכו'.

מוסף רש"י

ומטלטלי משתעבדי לכתובה. ור"מ הוא דאמר מנסכת כתובות בהאשה שנפלו לה נכסים (פ'): גבי שומרת יבם שמתנה על נכסי בעלה הראשון הניח אחיו מעת ילקח ביהם קרקע והוא חולק פירות, אלמא מעת משתעבדי לכתובה (קדושין סה:). כהנת שנתערב ולדה בולד שפחתה. ואין ידוע אי כהן ואי זה העבד (תמורה ח.). הרי אלו אוכלין בתרומה. עשה ממה נשך דמד כהן ומה עבד כהן (גיטין ט"ב).

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות צ"ט.

יש חולץ לאחוסו מספק. אע"פ שהיא מחמשת עשרה נשים הפוטרות כרותיהן וכן לבתו ואמנו: **אמו ואשה אחרת.** שילדו שני זכרים במחבא והוא א' מהן ולהן שני זכרים ודאין כגון רחל אשת יעקב שהיה לה יוסף ממנו וחנה אשת ראובן שהיה לה חזרון ממנו וחזרו וילדו שני זכרים במחבא ומתו יעקב וראובן ובה יוסף בנה של רחל ונשא חנה אמו של חזרון וחזרון נשא את רחל ומתו יוסף וחזרון ונפלו לפני התערובות רחל לפני בנה של חנה שהיא אחי חזרון וחנה לפני בנה של רחל שהיא אחי יוסף ומתוך שאין ידוע מי בנה ומי יבמה כריכה חליצה משניהן נמצא כל אחד ואחד חולץ לאמו מספק: ה"ג **לאחוסו מספק כיצד אמו ואשה אחרת שילדו שני זכרים ובא בנה של זו ונשא אמו של זה ובנה של זו נשא אמו של זה ומתו בלא בנים זה חולץ לשתיהן וזה חולץ לשתיהן נמצא כל אחד ואחד חולץ לאמו מספק לאחותו מספק כיצד אמו ואשה אחרת שילדו שתי נקבות במחבא ובאו אחיהן שלא מאותה האם ונשאום ומתו בלא בנים חולץ לשתיהן נמצא חולץ לאחותו מספק לבתו מספק כיצד אשתו ואשה אחרת שילדו שתי נקבות במחבא ובאו אחיהן ונשאום ומתו בלא בנים זה חולץ לבתו מספק וזה חולץ לבתו מספק תניא (ג) היה ר"מ אומר איש ואשה פעמים שמולידין חמש אומות כיצד ישראל שלקח עבד ושפחה מן השוק ולהן שני בנים ונתגייר אחד מהן נמצא אחד גר ואחד עובד כוכבים הטבילין לשם עבודת ונוקקו זה לזה הרי כאן גר ועובד כוכבים ועבד שחרר את השפחה ובא עליה העבד הרי כאן גר ועובד כוכבים ועבד וממזר שחרר שניהם והשיאן זה לזה הרי כאן גר ועובד כוכבים ועבד וממזר וישראל במי קמ"ל (ג) עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר ת"ד (ז) יש מוכר את אביו להגבות אמו כתובתה כיצד ישראל לקח עבד ושפחה מן השוק ולהם בן ושחרר את השפחה ונשאה ועמד וכתב כל נכסיו לבנה נמצא זה מוכר את אביו להגבות לאמו כתובתה מאי קא משמע לן כולה רבי מאיר היא ועבדא מטלטלי (ז) ומטלטלי משתעבדי לכתובה ואיבעית אימא הא קמשמע לן (ז) עבדא כמקרקע דמי: **מתני'** "האשה שנתערב ולדה בולד כלה התערבות ונשאו נשים ומתו בני הכלה חולצין ולא מייבמין שהוא ספק אשת אחיו ספק אשת אחי אביו בני הזקנה או חולצין או מייבמין שספק אשת אחיו ואשת בן אחיו יבמתו הכשרים התערבות לבני הזקנה חולצין ולא מייבמין שהוא ספק אשת אחיו ואשת אחי אביו לבני הכלה אחד חולץ ואחד מייבם" **כהנת שנתערב ולדה בולד שפחתה הרי אלו אוכלים בתרומה וחולקין חלק אחד בגורן ואינן****

בתב בל נכסיו לבנה בו'. בסמוך מוקי לה כר"מ דאמר מטלטלי משתעבדי לכתובה תימה לר"מ דככל דוכתא משמע דבימינו פליגי בהאומר בקדושין (דף סה:): גבי שנים שבאו ממדינת הים וחזילה עמהן כו' דקאמר אשה גובה כתובתה מן החזילה ומוקי לה כר"מ וכן בגדלים (דף סה:): גבי אפילו אתה מוכר שער ראשך חייב אתה ליתן לה כתובה שמע מינה מטלטלי משתעבדי לכתובה והא עיקר פלוגתייהו בהאשה שנפלו (כתובות ד' פ: ושם) גבי הניח אחיו מעות כו' דפליגי התם ר"מ ורבנן אי משתעבדי לכתובה או לא משמע דבימינו פליגי אצל מיניה מודו רבנן דמשתעבדי כמו צבעל חוב דאפילו מנגלימא דעל כתפיה ואר"מ דיבם במקום אחיו קאי והו כמיניה אצל מיתמי אפילו רבי מאיר מודה ללא משתעבדי וכן נראה לר"מ דאי לר"מ מיתמי נמי אית ליה דמשתעבדי א"כ סברת ר"מ הפוכה מדרבנן דלרבנן כתובה גרועה מצ"מ דמטלטלי לא משתעבדי לכתובה אפי' מיניה וצ"מ אפי' מנגלימא דעל כתפיה ולר"מ עדיפא דאפילו מטלטלי דיתמי משתעבדי לה ולצ"ח לא משתעבדי אלא ודאי לכ"ע מטלטלי דיתמי לא משתעבדי לכתובה ומיהו קשה דהכא משמע דמטלטלי דמתנה משתעבדי לר"מ ומתנה אלימא מיתמי דשטרעא שאין זו אחריות לא גבי ממקבל מתנה דמשמע צפ"ק דצ"מ (דף י"ג): דתנן מלא שטר שאין זו אחריות נכסים יחזיר ולא חיישנן שמה יעשה קנוייה על מקבלת מתנה ואילו מיתמי אפי' מלוה על פה ק"ל (ב"ב דף קטו): דגבי ואר"מ דהכא צמנת ש"מ איידי דגרועה כגון ירושה אצל ממתנת צריא לא גביא וכן משמע צ"ש נוחלין דקאמר מה ירושה לא צרייתא אלמנתו מונית מנכסיו מתנת ש"מ דרבנן לא כ"ש ולפי מה שמקנו גובה אשה לכתובה מטלטלי דיתמי כ"ש דגביא מטלטלי דמתנת ש"מ אצל ממתנת צריא דעדיפא לא תקינו שגגה:

בני ר' מאיר היא דאמר מבלאשי משתעבדי לכתובה. אע"ג דככל דוכתא אמרינן הוקשו עדים לקרקעות הכא יש לחושצם כמטלטלי דלא סמכה דעתה עילויהו לפי שמתיים וצורמים וללישנא דחשיב להו מקרקעי סבר דסמכה דעתה עילויהו כמו קרקעות:

ספק אשת אחיו ואשת בן אחיו. אמרי' צירושלמי זאת אומרת מותר לאדם לישא אשת בן אחיו פי' אע"פ שיכול לבא לידי ציטול מצות

עין משפט נר מצוה

יש א מ"י פ"ח מהל' יבום ה"ד טו"ש"ע אה"ע ס"י קטו ע"ה: ב ב מ"י ע"ה ה' טו"ש"ע ע"ה ס"י:

תוס' חר מקמאי

ת"ד יש מוכר את אביו להגבות [אמן] כתובתה כיצד ישראל שלקח [עבד] ושפחה מן השוק ולהן בן ושחרר השפחה ונשאה ועמד וכתב כל נכסיו לבנה נמצא זה מוכר אביו לבנות כתובתה. וכולה ר"מ היא והא קמ"ל מטלטלין משתעבדי לכתובה איבעית אימא הא קמ"ל דעבדים כמקרקעי דמי. הא מתני' דלא כהלכתא היא דק"ל הלכה (ז) אין גובין מן העבדים. מיהו גמרי' מינה דמתנת ש"מ במטלטלין כירוש' שרייה רבנן וב"ח גובה מהן לפי תקנת הגאונים שתקנו לגבות לבי"מ ממטלטלין דיתמי ולא (ז) במתנת ש"מ דין מתנת בריא לו שלא היא ב"ח גובה ממנה כדק"ל עשה שורו אפוחיקי וכימרו אין ב"ח גובה הימנו. דהא ודאי (גובה) [כתבו] כל נכסיו לבנה ודאי מתנת ש"מ הוא דאי הריא מתנת בריא לר"מ דאמר מטלטלין משתעבדי לכתובה היכי גבין כתובה מטלטלין לכתובתה (במתנת) דהא אפי' באפוחיקי ק"ל (ג) עשה שורו אפוחיקי אין בעל חוב יכול לגבות הימנו אלא לאו ש"מ מתנת ש"מ היא וש"מ דכירוש' שרייה רבנן למיבא מינה לבי"ח וכשעשה לה אפוחיקי נמי לא מצית מוקמת לה דא"כ אפי' לרבנן נמי דאמ' מטלטלין לא משתעבדי לכתובה מוכר את אביו לבנות כתובתה. ואיכא לדחוקי לר"מ דאמר מטלטלין משתעבדי לכתובה אפי' מיתמי כדאימא בפ' האשה שנפלו לה נכסים הני נמי משתעבדי מן הלקוחות:

א) כן איתא ב"ב (ק"ח) דר"י סבר דאין גובין מן העבדים. ב) ז"ל ולא הוה כמתנת בריא דאם דעו כמתנת בריא לא היה צ"ח גובה ממנה וכו'. ג) ז"ע דהא כהא בעד מיידי ובעד הא מהני אפוחיקי וכמזואר ע"ס וכ"כ רבינו עלמו בסמוך דלא מצינן לאוקמי שעשה לה אפוחיקי דאי"כ אפילו לרבנן נמי.

א) כן איתא ב"ב (ק"ח) דר"י סבר דאין גובין מן העבדים. ב) ז"ל ולא הוה כמתנת בריא דאם דעו כמתנת בריא לא היה צ"ח גובה ממנה וכו'. ג) ז"ע דהא כהא בעד מיידי ובעד הא מהני אפוחיקי וכמזואר ע"ס וכ"כ רבינו עלמו בסמוך דלא מצינן לאוקמי שעשה לה אפוחיקי דאי"כ אפילו לרבנן נמי.

בין